No. 203. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staatkundig, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 25 en 26 Augustus.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 23sten Augustus.

De afgevaardigden hebben gisteren, bij definitieve stemming, de wet op de uitlevering met 54 tegen 9 stemmen aangenomen, zonder dat de voorafgaande discussie over sommige amendementen, die trouwens reeds vroeger bij de behandeling der artikelen waren aangenomen, tot nadere debatten of ernstige aanmerkingen aanleiding heeft gegeven. — Heden moet in openbare zitting, over het in overweging nemen der aanklagt van den heer *Gendebien* tegen den minister van justitie worden beraadslaagd.

— De *Liberal* kondigde gisteren avond de terugkomst van Londen te Brussel aan, van de heeren *Goblet* en *van de Weyer*. *l'Emancipation* houdt dit berigt echter voor voorbarig.

— Men leest in den *Messager:*

» Niets bewijst meer de zieltooging der belgische revolutie dan de tegenwoordige verlegenheid van het fransch gouvernement, om een majoor-generaal voor het belgisch leger te vinden, ter vervanging van wijlen den generaal *Desprez*. Geen hoofd-officier van aanzien wil aan dezen post, voor welken, in elke andere omstandigheid er mededinging onder alle talenten, onder alle die eenige vermaardheid hebben, wezen zou. De minachting voor de dienst van de belgische revolutie is bij den franschen krijgsman tegenwoordig zoo groot, dat welligt de plaats van chef van den algemeenen staf van Z. M. *Leopold* vakant blijft, tot tijd en wijle ons leger, tot werkelijke dienst geroepen wordende, openbaar onder de onmiddelijke bevelen van Frankrijk komt."

F R A N K R IJ K

PARIJS, den 21sten Augustus.

De reis des konings naar Cherbourg zal in de eerste dagen der volgende week voortgang hebben. Behalven de minister van marine zal ook de belgische gezant Z. M. vergezellen.

— Volgens de *Gazette de France* is de hertogin *van Berry* reeds te Rome aangekomen, om zich naar Praag te begeven, en aldaar de opvoeding van den hertog *van Bordeaux* te regelen. Tegen den 1sten der maand October, den dag waarop de jonge vorst, als koning, meerderjarig zal worden, zal, naar men zegt, eene deputatie der voornaamste legitimisten zich naar Praag begeven.

— Bij de verkiezing voor de kamer van afgevaardigden, die voor eenige dagen te Nismes plaats had, zijn voor 't eerst de aanhangers van het vorig stamhuis opgekomen, zonder echter aan de verkiezing deel te nemen, maar zich vergenoegende met een protest over te leggen tegen den zoogenaamden staatkundigen eed. De *Gazette de France* beschouwt zulks als den eersten stap om tot eene algemeene hervorming te geraken, en het genot der staatkundige regten aan de geheele natie te verzekeren.

— In de zitting van den Zwitserschen landdag van den 14den dezer werd door den voorzitter kennis gegeven, dat zich eene deputatie van het Bazeler landschap bij hem had aangemeld, om in de bondsvergadering te worden toegelaten, en aldaar eenige voorstellen te doen. Daar zulks echter geheel buiten de gewoonten van den landdag was, heeft men dit verzoek afgewezen. In dezelfde zitting is ingekomen een rapport der commissarissen in het kanton Schwijtz, vermeldende, dat men binnen kort eene hereeniging, op gelijke regten gegrond, tusschen de beide deelen van dit kanton meende tot stand te brengen.

Ten aanzien van het kanton Bazel is in de zitting van den 16den het volgend gewigtig besluit genomen:

Art. 1. Het kanton Bazel zal in deszelfs betrekkingen met het bondgenootschap een staatkundig ligchaam vormen, maar het bestuur zal in twee bijzondere kantons gescheiden worden, behoudens het regt om zich te hereenigen. 2. Een der gedeelten van het kanton Bazel zal bestaan uit de stad Bazel, haar grondgebied, en de gemeenten op den regter Rijn-oever gelegen. Hetzelve zal stadskanton genoemd worden. Het overig gedeelte zal het landschap Bazel heeten. Deze verdeeling kan niet worden gewijzigd. 3. Elk kanton zal eene bijzondere staatsregeling hebben. De staatsregeling van het Bazeler landschap van 1832 wordt als de staatsregeling van dit kanton erkend, en de gemeenten die volgens de besluiten van 14 September en 15 October 1832 aan de stad waren verbleven, zullen naar aanleiding van art. 2 van dit besluit bij het landschap worden ingelijfd. 4. Het stadskanton zal eene bijzondere staatsregeling ontwerpen en ter goedkeuring aan den landdag voorleggen. 5. De invoering dezer staatsregeling zal zoodra mogelijk geschieden. De commissarissen zijn gehouden daarvoor te zorgen. 6. De beide kantons zullen bij den landdag vertegenwoordigd worden. 7. De afgevaardigden zullen beurteling het voorzitters-ambt bekleeden. 8. De landdag zal eene commissie van drie leden benoemen, welke met de bondgenootschappelijke commissarissen en met die van de beide kantons, de finantiele belangen en het kontingent zullen regelen. 9. De militaire bezetting der twee kantons zal ophouden, zoodra dezelve hunne verpligtingen jegens den landdag hebben vervuld.

— De fondsen waren heden (21 *Augustus*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 105; op tijd niet genoteerd; de 3 pCt. kont. 78; op tijd 77,90; Nap. renten kont. 92,75; op tijd 93; Sp. perpet. kont. 69⅜; op tijd 69¾; 3 pCt. 43⅜ kont.; 43½ op tijd; Cortes niet genoteerd.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 24sten Augustus.

De heugelijke 61ste geboorte-verjaardag van Z. M. onzen geliefden Koning, wordt heden op de meest plegtige wijze in onze vesting gevierd. Ten blijk van den feestdag wapperde reeds vroegtijdig de vaderlandsche vlag uit de onderscheiden openbare gebouwen en wordt dezelve door herhaald klokkengelui en het bespelen van het klokkenspel aangekondigd. In de kerken van de onderscheiden gezindheden is een plegtig dank- en bid-uur gehouden, ten einde den Allerhoogsten de verschuldigde dankerkentenis te brengen, voor het in welstand behouden der levensjaren van den geëerbiedigden Vorst en het Opperwezen af te smeeken deszelfs dierbaar leven, tot heil des vaderlands, verder nog lange te sparen en Hoogstdeszelfs onvermoeide pogingen voor het algemeen welzijn met den gewenschten zegen te achtervolgen. Een groote parade van al de troepen van het garnizoen dezer vesting en van een gedeelte der stedelijke schutterij wordt heden ten een ure gehouden, in tegenwoordigheid van Z. Exc. den Heer Luit. Generaal Baron *van Geen* en den Hoog Ed. Geb. Heer *Vertholen*, Plaatselijken Kommandant dezer Vesting, wordende de Opperbevelhebber der vesting, de H. Ed. Heer Generaal-Majoor *Wildeman*, wegens ongesteldheid, verhinderd bij dezelve tegenwoordig te zijn.

Ter gelegenheid van den feestdag van 's Konings verjaring zal er, naar wij vernemen, door den opperbevelhebber der 1ste divisie van het leger, den luitenant-generaal baron *van Geen*, heden een luisterrijk diner worden gegeven; en er voorts heden avond, in de zaal van Mejufvr. de Wed. *Oers*, een groot bal plaats hebben.

— De fortificatie-werken, die tot verdediging van de toegangen in deze provincie te Lithoijen worden aangelegd, zullen binnen weinige dagen voltooid zijn. Dezelve zijn uit een krijgskundig oogpunt bijzonder belangrijk, niet alleen voor de defensie van dit gewest, maar vooral ook voor Holland. Had men in het jaar 1794 in het bezit mogen zijn van zoo vele middelen van voorzorg en verdediging, de Franschen hadden nimmer, gelijk toen, tot in Holland kunnen doordringen. — Naar men verneemt zal er ook zoo spoedig mogelijk een begin gemaakt worden met de bevestiging van Geertruidenberg.

— Men verneemt dat het bevel van Zr. Ms. korvet *Ajax*, aan den kapitein-luitenant *Coops* opgedragen is, en dezelve binnen kort met dien bodem eene reis naar de West-Indiën zal doen.

— Uit Dresden wordt van den 16den gemeld, dat de Koning van Saxen daags te voren naar Praag afgereisd is, om een bezoek bij den Keizer van Oostenrijk af te leggen. Ook is de Kroonprins van Pruissen den 16den op zijne reis naar Töplitz Dresden gepasseerd.

— Uit Berlijn wordt het volgende geschreven: Met groote spanning houdt men hier het oog gevestigd op de diplomatieke onderhandelingen te Töplitz, en wordt, al naar gelang der onderscheiden wijzen van zien, een verschillend oordeel over dezelve geveld. Meer en meer krijgt nogtans het denkbeeld ingang, dat er [illegible] derheid wordt beoogd, de drie mogendheden ten naauwste te verbinden, ten einde den revolutiegeest, waar zij [illegible] op de meest gepaste wijze te keer te gaan; [illegible] is het bovenal Duitschlands toestand, die de zorg der [illegible] zich gevestigd houdt en een groot gedeelte hunner [illegible] voor zich vereischt.

— De beide onlangs op de reede van Swinemunde gelegen hebbende russische oorlogsfregatten zijn den 16den dezer te Koppenhagen aangekomen.

Bij gelegenheid van het mededeelen der tijding, dat de conferentie te Londen geen' spoedigen afloop van zaken schijnt te beloven, resumeert het brusselsch dagblad, *l'Emancipation*, in een klein vertoog, de fransche staatkunde, als die door middel van het *status quo* den invloed verkregen heeft, welke Frankrijk thans bezit: » Ook deze staatkunde - namelijk, die van het rekken van den provisionelen toestand - kan, zegt genoemd blad, aan Belgie de grootste voordeelen aanbrengen. Dank den gewonnen tijd, gedurende welke het land zijne wonden kan zien heelen, negotieert men voor Belgie aan den Rijn en aan de boorden van den Taag, terwijl de belgische omwenteling, door de toeneming van het nationaal crediet, eene gewenschte stabiliteit verkrijgt." Het genoemde fransch-belgische blad ziet in de zegepralen van het liberalismus de grootste kansen voor de uitbreiding van Belgie, en haalt hij, om dit zijn gevoelen eenigen steun bij te zetten, *Frederik* de groote ten voorbeeld aan, die, heerschende over 700,000 Pruissen, door van de gebeurtenissen partij te trekken, de grondslagen had weten te leggen tot vestiging eener mogendheid van den eersten rang.

In deze weinige woorden ligt de geschiedenis der conferentie opgesloten, en al de kunstgrepen van *Talleyrand* en *Palmerston*, zoolang met vrucht in 't werk gesteld, hebben steeds de strekking gehad om deze waarheid zooveel mogelijk te verbergen. Het betreft hier intusschen niet enkel Holland, maar ook de staten van de overige mogendheden, die zich bij de conferentie laten vertegenwoordigen.

Van eenen anderen kant zou men zeggen, dat ook deze mogendheden eene gunstige wending afwachten van de gebeurtenissen. Eene van de beide partijen zal zich echter bedrogen moeten vinden, en, zoo niet zeer spoedig de zaken in 't algemeen eene andere rigting krijgen, dan is het wel te voorzien, dat de gebeurtenissen niet veel ten voordeele van de Noordsche hoven zullen medewerken. Alleen Rusland kan van dezelve nog eenige voordeelen trekken, en heeft er bereids reeds verkregen. Het door die mogendheid onlangs met de Porte gesloten of- en defensief traktaat draagt daarvan de onwedersprekelijke blijken; doch waarschijnlijk zal ditzelfde traktaat ook weder aanleiding geven tot eene naauwere verbindtenis van Frankrijk en Engeland aan elkander, iets hetgeen Europa bijzonder te duchten heeft.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten Augustus.

In de zitting van den Zwitserschen landdag van den 13den dezer heeft de voorzitter dier vergadering, uit hoofde van menigvuldige in omloop zijnde geruchten, mededeeling gedaan van den inhoud des gespreks, den 7den door hem gehouden met de gezanten van Oostenrijk, Rusland, Pruissen, Beijeren en Sardinie. Het was daaruit gebleken, dat die gezanten gaarne zouden gezien hebben, dat men jegens Bazel geen geweld gebezigd had. Zij wenschten dat men den weg der onderhandelingen niet mogt verlaten en gaven niet onduidelijk het vermoeden te kennen, dat de thans door den landdag verordende maatregelen het gevolg waren van een reeds lang beraamd plan. De voorzitter had in krachtige bewoordingen het gedrag van den landdag verdedigd, onder bijvoeging, dat de gezanten, zoo zij verwijtingen wilden doen, dezelve officieel aan den landdag zouden rigten. Ten laatste was men met wederzijdsche vriendschaps-betuigingen gescheiden.

In de zitting van den 14den werd een breedvoerig berigt van de commissarissen des landdags in het kanton Schwytz, van den vorigen dag, gelezen, inhoudende, dat de gunstige vooruitzigten op het bewerken eener toenadering, weder verminderd waren, aangezien alleen de buiten-distrikten geweigerd hadden, om afgevaardigden ter onderhandeling naar Schwytz te zenden, ofschoon de commissarissen zelve die stad daarvoor hadden aangewezen, ten einde in persoon de onderhandelingen te kunnen bijwonen. Wel hadden de buitendistrikten afgevaardigden benoemd, maar zij drongen er op aan, dat de onderhandelingen te Zug gevoerd zouden worden. Eene commissie van den landdag, die reeds voorloopig over deze zaak [illegible] had, stelde nu voor, een besluit te nemen, houdende: 1°. Het is en blijft aan de eedgenootschappelijke commissarissen opgedragen de plaats voor de in het kanton Schwytz te houden conferentie te bepalen; 2°. de afgevaardigden van de beide gedeelten des kantons moeten zich vervoegen ter plaatse, waar zij door de commissarissen geroepen worden; 3°. de commissarissen worden vermaand om toe te zien, dat er geene verdere vertragingen plaats hebben.

De meeste aanwezige gezanten vereenigden zich met dit voorstel, onder de vertegenwoordigers van Buiten-Schwytz verklaarden, dat hunne regering aan geene conferentie zou deel nemen, zoo lang Binnen-Schwytz den landdag niet erkend had. St. Gallen bragt een ander voorstel te berde; het meende, dat de houding van den landdag in de [illegible] van Schwytz geenszins zoo nadrukkelijk was, als de omstandigheden, zulks vereischten, en beweerde dat men regt op het doel aan moest gaan, zonder het eene of andere gedeelte van het kanton te begunstigen. De gezanten van St. Gallen stelden diensvolgens voor te bepalen: 1°. dat Binnen-Schwytz afgevaardigden naar de conferentie te Schwytz moest zenden, nu eenmaal de commissarissen die plaats daarvoor bepaald hadden; 2°. dat Binnen-Schwytz ernstig vermaand zou worden om den landdag te erkennen en op denzelven te verschijnen; en 3°. dat aan de regering van Binnen-Schwytz verklaard zoude worden, dat men in geene vermindering der eedgenootschappelijke bezetting kon bewilligen, zoolang niet aan evengemelde uitnoodiging zoude voldaan zijn.

Na langdurige beraadslagingen, waarbij onder anderen door Bern en Lucern de hooge noodzakelijkheid betoogd werd, om de tot hiertoe genomene besluiten gestrengelijk ten uitvoer te leggen, werd het voorstel der commissie, met opzigt tot de plaats der te houden conferentie, aangenomen, en het verdere voorstel van St. Gallen insgelijks tot een besluit van den Landdag verheven.

In de zitting van den 16den werd door den voorzitter een schrijven van de regering van Binnen-Schwytz ter tafel gebragt, waarbij verklaard werd, dat dezelve eenstemmig had besloten de Sarner conferentie te ontbinden en hare afgevaardigden bij den landdag te zenden. Dit besluit behoefde noch slechts de goedkeuring van den grooten landraad. Door bijzondere berigten had de voorzitter vernomen, dat ook de overige kantons, die tot genoemde conferentie behoord hadden, hetzelfde voornemen hadden. De commissie benoemd om over de belangen van het kanton Bazel te raadplegen, bragt voorts in deze zitting een voorstel uit, waarvan het eerste artikel zoude bepalen, dat genoemd kanton in deszelfs betrekkingen tot het bondgenootschap even als voorheen een enkel ligchaam zoude vormen, doch voor het inwendig beheer, behoudens de bevoegdheid der hereeniging, in twee bijzondere staten zoude worden verdeeld. Bij de discussie over deze bepaling werden de bedenkingen, die voor eene geheele scheiding of voor eene hereeniging pleitten, uitvoerig uiteen gezet. Tot een besluit is men in deze zitting niet gekomen.

Van verschillende kanten worden bij voorduring verzoeken aan den landdag ingediend, om de meeste gestrengheid te gebruiken tegen Binnen Schywtz en de stad Bazel. Laatstelijk is er te Weinfelden in het kanton Thurgau eene volksvergadering gehouden, waaraan ruim 1500 menschen deel namen en waarin besloten werd om onder anderen van den landdag te vorderen, dat de Schwytzer overste *Ab-Yberg* en de Bazelsche aanvoerders voor eenen krijgsraad teregt gesteld zouden worden; dat er tusschen de stad en het landschap Bazel eene algeheele afscheiding zou plaats hebben, en dat er eene commissie zou worden benoemd, om eindelijk eene algemeene bonds-acte en nieuwe staatsregeling tot stand te brengen.

Ten gevolge van het bevel door den landdag gegeven, zijn de stads Bazelsche troepen, wier sterkte nog 540 man bedroeg, op den 15den dezer ontwapend, zonder dat zulks echter gelijk men vreesde, tot eenige ongeregeldheid heeft aanleiding gegeven.

In het landschap daarentegen blijft men zich nog steeds tegen de besluiten der bondsvergadering verzetten. De gemeenten Reigoldswijlen en Bretzwil onder anderen, die tot nu aan de stad getrouw zijn gebleven, worden door den zoogenaamden oversten *Blarer*, aan het hoofd van zes kompagnien Liestaller troepen, bezet gehouden, en heeft deze bevelhebber verklaard dat hij dezelve niet zoude ontruimen, noch ook de bondstroepen daarin toelaten. De ingezetenen dier gemeenten moeten oneindig veel van de Liestallers te lijden hebben, daar zij standvastig hebben geweigerd om zich met het verzoek tot eene vereeniging met het landschap aan den landdag te wenden.

Badensche bladen melden van den [illegible], dat de vlugtelingen uit Bazel, die in grooten getale op Badensch grondgebied waren aangekomen, aanstalten begonnen te maken om weder naar huis terug te keeren. De Badensche overheden waren bij voortduring op hunne hoede; sedert de bezetting van Bazel door de eedgenootschappelijke krijgsmagt, werd door de Badensche troepen aan de grenzen even veel waakzaamheid aan den dag gelegd, als of zij tegenover den vijand stonden, en werden er des avonds talrijke piketten uitgezonden. In de ommestreken van Lörrach waren voorbereidende maatregelen genomen, om des noods den landstorm op de been te kunnen brengen.

— Men verhaalt, dat men van het nieuwe recruterings-plan in Pruissen, dat in het begin van het jaar zoo veel opziens baarde, waarbij de diensttijd voor de infanterie op anderhalf jaar vastge-

steld werd en vele millioenen bezuinigd zouden worden, thans geheel blijkt afgezien, uit dat bevonden zou zijn, dat de bezuinigingen op verre na niet zoo aanmerkelijk konden wezen en ook dat de goede militaire inrigting daarbij gevaar zou loopen.

— De baron *von Ruckman*, keizerlijk russisch zaakgelastigde bij het Grieksche hof, is den 14den aan boord van het fregat *Anna* te Konstantinopel aangekomen.

Dien dag is in het hotel van de oostenrijksche ambassade te Bujucdere brand ontstaan, die echter spoedig gebluscht is geworden, waartoe de matrozen van de *Anna* veel hebben medegewerkt.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Te *Stuttgard* is het eerste deel in 't licht verschenen van een volledig Handboek der Bouwkunde van L. F. WOLFRAM. De schrijver is reeds door vroegere bouwkundige geschriften bekend, en onder zijne leiding zijn vele groote bouw-werken ten uitvoer gebragt, welke zeer zijn geprezen, terwijl hij zich, deels door studie, deels door eigene aanschouwing, heeft bekend gemaakt met hetgeen in vroegeren en lateren tijd in het vak geleverd is.

NAPELS. — Onder de genootschappen, welke ter bevordering van de nijverheid alhier opgerigt zijn, behooren in de eerste plaats geteld te worden dat, 't welk den naam draagt van *Compagnia enologica*, en een ander onder den naam van *delle assicurazioni diverse*. Het eerste dezer genootschappen bedoelt de verbetering van de alhier zoozeer veronachtzaamde wijn-kultuur; deszelfs actien geven reeds een voordeel van 10 pCt.; het tweede omvat alle mogelijke soorten van verzekeringen, en breidt den kring van deszelfs werkzaamheden dagelijks verder uit.

HONGARIJË. — Nimmer misschien zijn eenigen stervelingen zoo vele toejuichingen te beurt gevallen, als den *Grooten* WILD (gelijk hem de zangliefhebbers noemen) te *Pesth*. Deze wereldberoemde tooneel-zanger heeft in den tijd van 40 dagen, van 22 Junij tot 4 Augustus, in 24 tooneel-vertooningen zijn kunsttalent ten toon gespreid, en elken avond werd hij eenige malen te voorschijn geroepen, om aan het publiek het genoegen te verschaffen, van hem eenige minuten met gejuich en handgeklap te begroeten. Onder zulk eene bijna afgodische vereering, zedig te blijven, behoort wel tot het bovenmenschelijke.

FRANKRIJK. — De oorspronkelijke vereeniging tot daarstelling van het Tijdschrift *l'Europe Litteraire* is ten gevolge van oneenigheden ontbonden. Het blad is verkocht en door de Redacteuren en eenige der oprigters weder ingekocht. Dezen beklagen zich, dat het Fransche publiek niet op de hoogte is van hunne grootsche onderneming en dat deze omstandigheid, gevoegd bij de grillen van mannen van talent, verhinderd hebben aan de onderneming die uitbreiding te geven, welke men zich had voorgesteld. Intusschen wordt de uitgave voortgezet, maar welke ook de verdiensten van de *Europe Litteraire* mogen zijn, dus beantwoordt in geenen deele aan hetgeen de titel beloofd. — Eene tweede aflevering is uitgekomen van de teekeningen naar de natuur vervaardigd bij het beleg van het kasteel van *Antwerpen*. — Het Spotprenten-Dagblad *la Caricature* houdt zich bij voortduring staande, en heeft voornamelijk de strekking, om het tegenwoordig Ministerie bespottelijk te maken. N°. 301 heeft tot onderschrift: *M. Thiers* (de bekende Minister) *ministre grand, mais qu'il ne fait pas la moitié d'un grand homme.*

BELGIË. — De Heer WAPPERS is tot eersten schilder aan het Belgische hof benoemd.

ENGELAND. — In onze bladen wordt van eene belangrijke ontdekking gewaagd, welke een man, de bestuurder der gasverlichting te *Londen* moet gedaan hebben. Hij zou namelijk een mengsel hebben uitgevonden, 't welk eene uitmuntende brandstof oplevert, zoodanig, dat maar het derde deel kolen zou benoodigd zijn, voor de hoeveelheid, welke men tegenwoordig behoeft voor de lange overtogten met stoombooten. Vooral zou door deze ontdekking de stoombootvaart tusschen *Engeland* en de *Indien* veel gemakkelijker worden gemaakt. Volgens een ander berigt zou men ook uitgevonden hebben om uit water een brandbare gaz tot verlichting te trekken. — Men heeft berekend, dat door middel van de stoom uit een pond baumwol, waaruit men voorheen slechts eene draad kon spinnen van 540 voeten, men er thans eene vervaardigen kan van 167 Engelsche mijlen.

NEDERLANDEN. — Op aanstaanden Dingsdag zullen de vier Klassen van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten, eene vereenigde Openbare Zitting houden, ter viering van het 25jarig bestaan des Instituuts. — Op den 14den dezer is te *Amsterdam* in den ouderdom van 69 jaren overleden, de verdienstelijke teekenaar JACOB SMIES. Ofschoon er ook eenige goede schilderijen van hem gevonden worden, kon hij echter als schilder met onze beste meesters in dat vak niet wedijveren. Maar als teekenaar had hij weinigen zijns gelijken. Hij werkte meest voor de geestigheid en onteelbaar is de menigte vignetten en platen, welke van hem in onderscheidene Boekwerken gevonden worden. Allen onderscheiden zich door eenvoudigheid van ordonnantie, door fraaiheid en iets eigenaardigs in de uitvoering, zoodat men bij de eerste beschouwing het werk van SMIES herkennen kan. Zij die FOKKE's luimige werken gelezen hebben, ... uit de teekeningen der titelprenten, ... der schrijver zoo schrijver was. — In een Fransch Dagblad wordt, ... der verkooping van het kabinet Schilderijen der Dames DEBRABANT. Laat ons nimmer

van 14 en 15 Julij, aan onderscheidene meesterstukken onzer Hollandsche Schilderschool de uitbundigste lof gegeven. Van een Landgezigt van RUYSDAEL wordt gezegd, dat het een meesterstuk is, waarvoor de meest aanwezende kunstregters zwijgen. Verder vervolgt het blad: „Gij moet uwe bewondering besparen voor een albastenbloemenvaas op eene tafel „ van rood marmer geplaatst, op welke gij den naam geschreven vindt „ van VAN HUYSUM. Zijt gij natuurkenner, vergeet dan voor die groep, „ zamengesteld door den *Rafaël der bloemen*. De schakering der ver„ schillende gedaanten van deeze heerlijken ruiker is zoo naauwkeurig, dat „ men verwonderd zal staan, hoe de kunstenaar de beroemde van dit ge„ heel heeft zulken overeenstemmingen met de noodzakelijkheid, om elke bloem „ na te bootsen op het oogenblik van hare eerste frischheid; het is de „ coloriet van den morgenstond, de zon is er met haar vuurgloed nog „ niet overgegaan, van de geür der bloemen is niet verloren gegaan." Van een ander stuk wordt gezegd, dat het een voltooid model is van dien kostbaren en afgewerkten arbeid, zoo eigenaardig aan het geduld der *Hollanders*. — Onder den titel van *Vruchten, ingezameld door de aloude Rederijkkamer de Wijngaardranken, onder de zinspreuk: Liefde boven al*, te *Haarlem* ontvangt het letterlievend publiek eenige meesterdeels goedgelijkte, smakelijke en voedzame vruchten van de in 1833 op nieuw ontsproten ranken van den driehonderdtwintig-jarigen wijnstok. Acht prosa-stukken en even zoo vele dichtstukken, welke deze bundel, bij den Heer Loosjes uitgegeven, uitmaken, zijn op twee of drie na gewijd aan den roem van het Vaderland en de stad waar de Rederijkkamer *de Wijngaard ranken* gevestigd is, en betreffen voor een groot gedeelte menschen en daden, welke op *Haarlem* eenige betrekking hebben. Onder de prosa-stukken zullen de *lofrede op Koornhert*, *het leven van Jan Huygen van Linschoten* en *het levensberigt wegens P. van Woensel* algemeen met belangstelling gelezen worden. In het dichterlijk gedeelte is het bekende geval van BORDEY, die bij de overgaaf van *Haarlem* aan de *Spanjaarden* in 1573 zich door zijn knecht dood doorschieten, in eene Romance behandeld, welke onder onze historische Romances eene der eerste plaatsen verdient. De lofzang op den schilder BERCHEM is eenen HELMERS waardig. De *Jaarzang, wereldburgerschap en vaderlandsliefde* is een woord op zijn pas. Verscheidenheid van onderwerp maken dit boek tot eene even aangename als leerzame lectuur.

In een werk, hoofdzakelijk aan de Statistiek gewijd, wordt gevonden de volgende merkwaardige vergelijking van de mannelijke en vrouwelijke geboorten in *Europa*, die, zoo gezegd wordt, uit een onnoemelijk aantal geboorten opgemaakt, ten vasten grondslag voor de verhouding van het aantal geboorten van beiderlei geslachten kan strekken.

Tegen 100 meisjes die ter wereld komen, zijn in *Rusland* 108,91 jongens; in het *Milanesche* 107,61 jongens; in *Meckelenburg* 107,07; in *Frankrijk* 106,55; in de *Nederlanden* 106,44; in *Brandenburg* en *Pommeren* 106,27; in de *beide Sicilien* 106,18; in *Oostenrijk* 106,10; in *Silesie* en *Saxen* 106,05; in *Pruissen* 106,04; in *Westfalen* en de *Rijnprovincien* 105,86; in *Wurtemberg* 105,69; in het hertogdom *Posen* 106,56; in *Boheme* 105,38; in *Groot-Brittannie* 104,75; in *Zweden* 104,62. Het middengetal in *Europa* was dus 106 jongens tegen 100 meisjes. Het grootste verschil werd in *Rusland* en *Zweden* waargenomen. Deze onderscheiden verhoudingen waren bestendig waargenomen, over al den tijd dien men aan het onderzoek had besteed.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 23sten Augustus.*

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ur.
NEDERLANDEN.				
Werkel. schuld	2½	49 9/16	49 7/8	49 5/8
Dito dito	5	93½	93 7/8	93 5/8
Uitgestelde dito		1 9/32	1 5/16	
Kansbill. dito		22 1/8	22 3/8	22 3/16
Amort. Syndic.	4½	86 5/8	87	86 3/4
Dito dito	3½	71 5/8	72	71 3/4
Schatkistbiljett.	6	102		
Oorlogsschepen	5	99 3/4		
Leening 1831	6	102 1/4		
Handel-Maats.	4½	93 1/4	93 1/2	93 1/4
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3	77 3/5		
ENGELAND.				
Dito per 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	67 7/8	68	67 7/8
Dito ƒ 1000	3	43 1/8	43 3/8	
Uitges. 3 pc. Sch.	5	13 11/16	13 3/4	
Cort. Bons. Lond.	5	16 1/8	16 1/4	
NAPELS.				
Certificat. *L. & B.*	5			
Dito *Falc. & C.*	5	86 3/4	86 1/2	
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798	5	100 3/4	101	100 7/8
Dito dito 1815	5			

	pCt.	hoogste koers.	laagste koers.	koers 4½ ur.
Cert. dito 1831	5	92 3/4	92 1/4	92 7/16
Obl. te London	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	67 1/4	67 3/4	
Certificat. dito	6	67 1/8		
POLEN.				
Amst. Loot. fl 300		106 1/4		
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50		[illegible]	80 1/4	
OOSTENRIJK.				
Dito dito ƒ 100				
Dito dito » 250	4	406		
Metalliek	5	92 3/4		
Dito Londen	5			
Dito	2½			
Oblig. *Goll. & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsb. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening Londen	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild*	5	70		
GRIEKSCHE.				
Dito te Londen	5			

Braband, zal ten gevolge magtiging van Zijne Excellentie den Directeur-Generaal van Oorlog, van den 14den Augustus n°. 38, en ten overstaan van den Heer Generaal-Majoor Provincialen Kommandant van *Noord-Braband*, Opperbevelhebber der Vesting *'s Bosch*, op den 29sten dezer loopende maand Augustus, in het openbaar aanbesteden de Leverancie van HOOI en VOEDER-STROO, in na te meldene Rijks-Magazijnen benoodigd.

	Nederlandsche Ponden HOOI.	STROO.
Te Tilburg	160,000.	120,000.
Boxtel en Liempd	80,000.	60,000.
St. Oedenrode	60,000.	60,000.
St. Michiels Gestel	60,000.	60,000.
Helvoirt	60,000.	60,000.
Vugt	60,000.	60,000.
Oosterhout	»	200,000.
Dongen en 's Gravenmoer .	»	160,000.
Gilzen.	»	48,000.

Noodigt mits deze de gegadigden tot de inschrijving voor opgemelde Leverancie, met informatie dat de voorwaarden, waarop dezelve zal plaats hebben, van den 19den dezer ter lezing zullen liggen in de Bureaux bij den Intendant te *Breda*, Plaatselijke Kommandant te *Geertruidenberg*, en Onder-Intendant der 1ste klasse te *'s Bosch*.

De Inschrijving zal geschieden bij gesloten Billetten op gezegeld papier geschreven, doch voor elk Magazijn en voor elk Artikel afzonderlijk.

De Billetten zullen in *schrijfletters* en *cijfers* eene naauwkeurige opgave moeten bevatten van de prijzen, in guldens en centen per duizend Nederlandsche ponden; en moeten door de Inschrijvers en Borgen zelve geteekend zijn, aan den voet der Billetten te vermelden den Naam, Voornaam, woonplaats en het beroep van den Inschrijver en zijne Borgen.

De Inschrijver zal een Certificaat van de Regering van zijne woonplaats moeten overleggen dat hij genoegzaam tot de Leverancie bemiddeld is, mitsgaders van de Borgen, dat dezelve voldoende genoeg zijn, om als zoodanig te worden aangenomen.

De Billetten zullen ten opschrift moeten hebben: Inschrijving voor de Leverancie van *Hooi*, (*Stroo*), en zullen vóór of uiterlijk 's middags ten *twaalf* ure, van den dag der aanbesteding, aan het bureau van den Onder-Intendant der 1ste Klasse, belast met de directie over den dienst der Fourrages te *'s Bosch*, (Vugterstraat lett. H. n°. 192), alwaar eene Bus ten dien einde zich geplaatst zal bevinden, moeten ingekomen zijn.

Alle Billetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, alsmede die, welke eenige bijzondere Conditiën bevatten, die niet bij dit besluit van aanneming zijn vastgesteld, zullen buiten aanmerking worden gehouden.

De Onder-Intendant der 1ste Klasse voornoemd,

MATT.

*** PETRUS HENRICUS VAN BENEMA, openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, Hoofdplaats der provincie *Noord-Braband*, zal, voor deszelfs Principaal, op Maandag den 2den September 1835, des namiddags ten *drie* ure, te *'s Hertogenbosch*, in het *Oud Stads-Koffijhuis*, bewoond bij P. A. HORMANS, publiek en voor alle man finaal verkoopen:

Onder Boekel.

Eerste Koop. Een DERDE GEDEELTE in de *Groote Korentiende*, geheven wordende onder de gemeente Boekel, kanton Gemert, arrondissement Eindhoven, provincie Noord-Braband, waarvan de overige twee *Derde Gedeelten* toebehooren, aan de Erven van wijlen den Hoog-Edelen Geboren Heere Grave H. H. A. DE ROOS, overleden te Neufchateau, provincie Luik.

Voornoemde een *Derde Gedeelte* in gemelde Korentiende heeft, gedurende de laatst verloopene *twintig* jaren, gemiddeld, jaarlijksch zuiver opgebragt, de som van *f* 769,23.

Bij de *provisionele* verkooping, ingezet met de slagen, op *f* 9550,00.

Tweede Koop. Eene ROGGEPACHT, groot 57 mudden, 7 koppen, 3¾ maatjes, jaarlijksch, gevestigd op de geheele voormelde Korentiende onder Boekel.

Gemelde *Roggepacht* heeft, gedurende de laatst verloopene *twintig* jaren, gemiddeld, jaarlijksch zuiver opgebragt, de som van *f* 320,82.

Bij de *provisionele* verkooping, ingezet met de slagen, op *f* 5480,00.

Breeder bij Billetten omschreven.

Nadere informatiën te bekomen, ten kantore van den Notaris van BENEMA voornoemd.

Zegt het Voort.

*** PIETER GERARD MOLENGRAAFF, openbaar Notaris te *Tilburg*, residerende, zal, voor zijnen Principaal, op Maandag den 16den September 1835, ten 5 ure na den middag, te *Tilburg* in het *Tilburgsch Koffijhuis* bij J. VAN AAR, bij provisioneel en *veertien* dagen, daarna ter plaatse als nu, finaal publiek opveilen en verkoopen:

Een goed, hecht en weldoortimmerd HEEREN- of KOOPMANS-HUIS, genaamd M. n°. 1344, inhoudende een *ruim* Beneden-Kantoor, ruime Keuken, Binnen-Kelder, Droog-Zolders, goed Wel- en Regenwater, Kelders onder het geheele Huis; voorts ruime Plaats, Bak- of Koetshuis, Schuur, Bergplaatsen, Stalling voor *vier* Paarden, met Erve en Tuin, staande en gelegen te *Tilburg*, in de Zomerstraat, aangehaald uitzigt hebbende op den Grooten Weg naar *Breda*; — thans bewoond wordende door den Heer ZAUSMANK.

Zijnde intusschen *Uit de Hand te Koop*; te bevragen bij den Heer W. A. DAMS, Stads-Ontvanger te *Tilburg*.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office, *voor Passagiers en Goederen.*

Het vertrek der Stoompacketten van *Rotterdam* is bepaald: Woensdag den 28 Augustus, des 's morgens ten 9 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten aan het Bureau in *de Boompjes*, A n°. 93.

W. SMITH & COMP.
P. A. VAN ES.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Augustus en September 1835.

Van *Middelburg*.			Van *Rotterdam*.		
Dingsdag den 27,	's morg.	9 uur	Maandag den 26,	's morg.	12 uur
Vrijdag » 30,	»	11½ »	Woensdag » 28,	»	4 »
Zondag » 1,	»	5½ »	Zaturdag » 31,	»	5 »

LEESBIBLIOTHEEK

VAN

Hollandsche-, Fransche- en Hoogduitsche Boeken.

Bij M. VERBOON, te *'s Hertogenbosch*, op den Hogensteenweg, letter A. n°. 2, alle van de meest geachtste auteurs, als: *Cottin*, *Cooper*, *Darlincourt*, *Fontaine*, *Florian*, *Genlis*, *Jou et Jay*, *Montolieu*, *Paul de Kock*, *Pigault le Brun*, *Segur*, *Victor du Cange*, *Walter Scott*, enz., waarvan de Catalogus à *dertig* cents te bekomen is; dezelve zal in de maand October aanstaande nog met een vervolg worden vermeerderd. — De beminnaren der Lectuëre buiten de Stad wordt deze versameling mede aangeboden.

*** De Boekhandelaar M. H. SCHONEKAT, te *Amsterdam*, heeft uitgegeven en alom verzonden:

HENDRIK d'EFFIAT, MARQUIS VAN CINQ-MARS; *een tafereel van het Fransche Hof en der Fransche zeden onder* LODEWIJK XIII. Naar het Fransch van *Alfred de Vigny*, door de *Schrijfster van de Kleine Pligten* (Nieuwe Uitgave.) 2 deelen, 8°. met gegr. titels en vignetten . . . . à *f* 4,80.

BIJ BROESE EN COMP., TE BREDA,

IS VAN DE PERS GEKOMEN EN ALOM VERKRIJGBAAR

HET EERSTE STUK

VAN HET

REGTSKUNDIG TIJDSCHRIFT

VOOR HET

NOTARIS-AMBT

INGERIGT.

IN VIER STUKKEN 's JAARS KOMPLEET. ELKE JAARGANG à *f* 4.

Het Tijdschrift zal inhouden:

1°. *Eenige korte verhandelingen of opstellen over onderwerpen, die met het* Notaris-Ambt *in verband staan, waaronder begrepen zijn, betoogen over kwestieuse punten van wetgeving en in het algemeen al wat tot het theoretisch gedeelte van het Tijdschrift behoort.*

2°. *Zoo dikwerf daartoe aanleiding is, den volledigen of hoofdzakelijken inhoud van alle, hetzij wettelijke bepalingen, hetzij verordeningen, die het* Notaris-Ambt *betreffen, met eene, naar het gewigt der zaak meer of min uitvoerige aanwijzing van de gevolgen daaruit voortvloeijende.*

3°. *Eene verzameling van de belangrijkste* Gewijsden, Vonnissen en Beslissingen, *ook van administratieve autoriteiten, die tot den meest uitgebreiden kring van Notariële werkzaamheden behooren.*

Het PROSPECTUS, waarin tevens den geheelen inhoud van het Eerste Stuk voorkomt, is alom *gratis* te bekomen.

Ondergenoemden nemen de vrijheid, deze onderneming, welke zij ijverig zullen trachten aan hare bedoeling te doen beantwoorden, der welwillende belangstelling hunner Landgenooten aan te bevelen. Alom door ons Koningrijk, is de gelegenheid tot inschrijving geopend en het Eerste Stuk te bekomen.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.